

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	Chyba! Záložka není definována.
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje	5
2.2	Dlouhodobý plán školy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky	6
3.4	Organizace chodu.....	7
3.5	Řízení mateřské školy.....	7
3.6	Personální zajištění	7
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi.....	8
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	8
3.9	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.10	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných.....	9
4	Organizace vzdělávání.....	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	13
6	Vzdělávací obsah.....	14
6.1	Principy a metody vzdělávání	14
6.2	Třídní vzdělávací program.....	15
6.3	Uspořádání témat ŠVP	15
6.4	Integrované bloky	16
6.4.1	Nikdo není sám	16
6.4.2	O přírodě v přírodě - o životě v životě	21
6.4.3	O tom, co se stalo a stát se nemuselo	26
6.4.4	Život na planetě Zemi	31
7	Dílčí projekty a programy.....	37
8	Systém evaluace.....	39
8.1	Oblasti autoevaluace	39
8.2	Cíle a kritéria autoevaluace.....	39
8.3	Nástroje autoevaluace	40
8.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů	40

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: „Mateřská škola - místo k životu“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola U Lesa, Karviná, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: U Lesa 713, Karviná - Ráj, 734 01

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Jana Petrová

KONTAKT: Tel.: 596 311 487

Mobil: 739 669 921

E-mail: sekretariat@ulesakarvina.cz, e-podatelna@ulesakarvina.cz

Web: www.ulesakarvina.cz

Datová schránka: swcray4

IČ: 480 04 529

IZO: 048004529

RED-IZO: 600135942

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Zuzana Štefániková

ŠVP VYTVOŘILY: Michaela Poláchová, Bc. Michaela Kolarzová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Karviná

ADRESA ZŘIZOVATELE: Fryštátská 72, 733 24 Karviná-Fryštát

KONTAKTY:

Telefon: **+420 596 387 111**

Email: **podatelna@karvina.cz**

Datová schránka: **es5bv8q**

Datová schránka: es5bv8q

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2019

VERZE ŠVP: 2

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 30. 8. 2019

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2019

Základní škola a Mateřská škola U Lesa
Karviná, příspěvková organizace
U Lesa 713/19, 734 01 Karviná-Ráj
IČO: 460 04 529

ředitelka školy
Mgr. Jana Petrová

Razítko školy

předseda školské rady

Petr Pražma

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v širším centru města nebo obce, v sídlišti

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: 51 a více (velká škola)

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: oplocený komplex budov, pěstitelský pozemek, zahrada/park

2.2 Dlouhodobý plán školy

- uspokojování přirozených lidských potřeb dítěte
- výchova ke zdravému životnímu stylu – zdravá výživa, pohyb, jízda na koni, solná jeskyně, předplavecký výcvik, škola v přírodě (dle zájmu zákonných zástupců), lyžařský kurz, sportovní aktivity dle nabídky města (Hrátky s míčem, Bruslíci školička...), sauna (dle zájmu zákonných zástupců)
- poznávání života v přírodě - o přírodě v přírodě - "Lesní dny"
- ekologické smýšlení postoje, jednání - spolupráce se vzdělávacím střediskem Lipka, udržení titulu Ekoškola a MŠ s eko zahradou, zapojení do projektu v síti Mrkvička, zapojení rodičů a dětí MŠ do činnosti Ekotýmu, vyhledávání a zapojení se do nabízených projektů se zaměřením na ekologii a zdravý způsob života (Zdravá 5,...)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte - návštěva loutkového divadla a jiných kulturních akcí dle nabídky
- široká nabídka zájmových aktivit, školních i mimoškolních akcí
- spolupráce se základní školou - návštěvy ZŠ a ŠD, společné mimoškolní akce, zapojení žáků 1. i 2. stupně do výchovně vzdělávacího procesu (polytechnické činnosti, "Čtení deváťáků v MŠ", rodinná výchova...)

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Získat další prostory pro MŠ ke zřízení keramické dílny a jiné aktivity dětí MŠ z přidružených prostor budovy.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Je zajištěno dietní stravování pro děti s alergiemi (lepek, laktóza ...)

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem i v průběhu školního roku.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí a jejich věk.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je omezeno na maximální možnou míru.

Vytvořit více času a prostoru pro pobyt venku - "Lesní dny"

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.6 Personální zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně.

Chůva zajišťuje optimální péči 2 - 3 letých dětí.

Maximální využití nabízených dlouhodobých projektů z Evropské unie pro zaměstnance MŠ (dle aktuální nabídky).

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy

obec/město

školské poradenské zařízení

základní školy

Spolupráce se Školským zařízením pro environmentální vzdělávání. Zapojování do projektů, akcí a soutěží.

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Zařazení nápadů a podnětů rodičů do výchovně vzdělávací činnosti v MŠ a možnost spolupodílet se na tvorbě integrovaného bloku TVP.

Aktivní spolupráce rodičů a dětí v Ekotýmu.

Zapojení rodičů do zvelebování školní zahrady - využití jejich nápadů a návrhů.

Zpětná vazba MŠ na základě zjištění z hodnotících dotazníků.

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením:

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti.

Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled.

Mateřská škola těsně spolupracuje se SPC a s rodiči dítěte.

Prostředí je pro dítě zklidňující.

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

Zprostředkování pravidelné depistáže v oblasti logopedie.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Zadáva specifické úkoly dítěti.

Zajišťuje didaktické pomůcky.

Zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.

Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

Výuka bude zajištěna dle pokynů ŠPZ dle aktuálního stavu dítěte.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

1. Věk dítěte k 31. 8. daného školního roku:

- Dosažení věku:
- 5 let a starší (OŠD) ze spádového obvodu 10 bodů
- 3 - 5 let ze spádového obvodu 9 bodů
- 2 až 3 let ze spádového obvodu 8 bodů
- 5 let a starší (OŠD) 7 bodů
- 3 - 5 let 6 bodů
- 2 roky k 1. 9. 1 bod

2. Důvody hodny zvláštního zřetele:

- V mateřské škole se již vzdělává sourozenec 2 body

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Budova má tři nadzemní podlaží a suterén.

V suterénu je umístěna prádelna, sušárna, sklady a sociální zařízení, které slouží dětem při pobytu na školní zahradě. V prvním nadzemním podlaží je hlavní vchod do budovy, šatny jednotlivých tříd, sborovna a školní kuchyň. Ve druhém a třetím nadzemním podlaží jsou umístěny čtyři třídy, dvě kanceláře a výdejny jídel. Ke každé třídě náleží pracovna, herna, sociální zařízení a místnost pro uložení lehátek včetně lůžkovin. V hernách se rozkládají lehátka k odpolednímu odpočinku dětí.

Součástí je školní zahrada o rozloze 3.298,5 m² se záměrně nerovným terénem, její obvod je z větší části pokrytý výsadbou stromů a keřů. Přírodní vzhled dotváří společná bylinková zahrádka i políčka jednotlivých tříd. Školní zahradě věnujeme velkou pozornost, protože dává prostor dětem nejen pro pohyb a hry, ale také možnost prožitkového učení. Byla vytvořena tzv. zahrada blízka přírodě. Jsou zde dotvořeny drobné části, které vytvářely děti za pomoci učitelek a rodičů (domov pro drobná zvířátka – skalka, ježkovník, tůňka, hmyzí hotel apod.). Její standardní vybavenost přírodními hracími prvky a zvonkohrou obohacujeme atraktivními hračkami, sportovními pomůckami, zahradnickým nářadím. Součástí je i kopec se skluzavkou, lezeckou stěnou, který se v zimních měsících využívá ke sportovním činnostem (sáně, boby, lyže...)

Technický stav budovy odpovídá jejímu stáří, je po rekonstrukci rozvodu elektrické energie, osvětlení, střechy, podlahových krytin ve třídách, hernách a šatnách, obkladů a dlažeb, rozvodu plynu a vody, vyměnili jsme centrální ohřev za vlastní – plynem, který je pro náš provoz efektivnější.

1. třída - 2 - 3,5 leté děti

2. - 4. třída - 3 - 6 leté děti (+ děti s odloženou školní docházkou)

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

- Vytvářet co nejlepší podmínky pro uspokojování přirozených potřeb dítěte v zájmu jeho osobnostního rozvoje a zdravého způsobu života.
- Provázet děti v poznání života v přírodě i ve společnosti, rozvíjet odpovědné chování a jednání k životnímu prostředí, ekologickému smýšlení.

Náš pedagogický styl práce vychází ze vzájemné důvěry, přátelské atmosféry, pozitivního naladění, pohody - to je dáno kvalitou prostředí mateřské školy, která se může udržet a dál rozvíjet prostřednictvím pozitivních vzájemných vztahů mezi učitelkou a dětmi, dětmi samotnými, učitelkou a rodiči. Na těchto základech individuálně uspokojujeme přirozené lidské potřeby, utváříme hodnoty a postoje – k člověku, přírodě.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Zásady:

- **přiměřenosti** - vycházet z věkových zvláštností dětí
- **posloupnosti** (systematičnosti)- postupovat od jednoduššího ke složitějšímu, postupné zvyšování nároků na dítě, průběžně vyhodnocovat
- **trvalosti** – vychází z faktu, že lidský mozek rychle zapomíná, proto je potřeba opakovat již naučené
- **názornosti** – k pochopení problematiky (cíle) se využívá všech smyslů, aby si dítě dokázalo vytvořit vlastní představy o konkrétní problematice
- **individuálního přístupu** – každé dítě je individualita a je nutné k němu takto přistupovat
- **uvědomělosti a aktivity** – vedení dítěte k vyvíjení aktivity směřující k osobnímu rozvoji
- **komplexnosti** – rozvoj osobnosti dítěte ve všech oblastech s využitím různých typů paměti (zraková, sluchová, hmatová.....)
- **zpětné vazby** – opakování vědomostí a dovedností, návyků k získání informací o postupu dítěte k vytčenému učebními cíli

Metody:

- **prožitkové učení** - založené na přímých zážitcích dítěte
- **kooperativní učení** - založené na vzájemné spolupráci
- **činnostní učení** - využití vlastní aktivity
- **situační učení** - vytváření a využívání situací, které poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- **sociální učení** - založené na přirozené nápodobě, jde o poskytování vzorů chování a postojů
- **využívání prvků tvořivé dramatiky** - rozvíjení obrazotvornosti a tvořivosti, schopnosti kritického myšlení...

6.2 Třídní vzdělávací program

Při plánování učitelka sleduje návaznost a vzájemnou logickou propojenost kompetencí předškolních dětí se vzdělávacími cíli v ŠVP a strukturou integrovaných tematických bloků tak, aby v součinnosti se vzdělávacími nabídkami vytvářely tematické celky. Téma by mělo být dětem blízké, srozumitelné a přiměřené jejich věku, vázající se k zážitkům dětí, vycházelo z přirozeného života a bezprostředního okolí.

Na názvu tematického celku a obsahu činností pracujeme s dětmi a to tím způsobem, že učitelka představí vhodnou motivaci dané téma nebo navodí problém, který je nutno řešit, pak s dětmi o tom diskutuje. Získává poznatky o tom, co děti vědí o problému a co je zajímavé. Společně s dětmi vybírají činnosti, které by děti rády dělaly a jakým způsobem. Další krok již spočívá na učitelce, která zpracuje poznatky z diskuse, doplní a upřesní vzdělávací cíle v součinnosti s činnostmi, upřesní, kdy volí individuální práci a kdy dá přednost skupinové aktivitě, případně zváží hodnotu společného prožívání. Rozhodne se, které dílčí cíle bude plnit venku, co naopak v budově, jaký materiál potřebuje, jaký časový prostor apod. Promýšlí a stanoví, jaké postavení zaujme k dětem v různých činnostech - kdy ponechá aktivitu dětem a kdy ji přebere sama. Při vlastní realizaci již připraveného tematického celku postupuje učitelka pružně k aktuální situaci, a třeba i mění, doplňuje nebo vypouští naplánované činnosti a dílčí cíle, přizpůsobuje je potřebám dětí a nově vzniklým podmínkám. Po ukončení bloku vyhodnocuje činnosti společně s dětmi a dělá si závěry pro další TC a práci s jednotlivci.

Ve své práci učitelka sleduje dítě z hlediska biologického, psychického a sociálního vybavení, na němž se podílejí vrozené i získané individuální a vývojové předpoklady rámcově dané věkem. Vyjadřují jedinečnost každé učící se osobnosti. Jsou-li naplněny na každém stupni vývoje, rozvíjí se celá osobnost v souladu s optimálními možnostmi vývoje dítěte, které tak dosahuje odpovídajícího stupně zralosti svých předpokladů pro další rozvoj.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Školní vzdělávací obsah tvoří třídní tematické celky, které budou vytvořeny z integrovaných bloků ŠVP (název vzejde na třídě) a doplňujících projektů na podporu environmentální výchovy.

Struktura integrovaných bloků:

Vzdělávací nabídka IB je předpokladem k dosažení základních klíčových kompetencí v předškolním věku (RVP PV – klíčové kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské).

6.4 Integrované bloky

6.4.1 Nikdo není sám

Název integrovaného bloku	Nikdo není sám
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Usnadnit dítěti adaptaci na nové sociální a vzdělávací situace, seznámení dětí s prostředím školy, rozvoj základních společenských návyků ve styku s dětmi i dospělými v MŠ, začlenění do třídy, seznámení se s pravidly soužití, rozvíjení pocitu sounáležitosti, rozvíjení pozitivních vztahů k sobě i okolí, rozvoj schopností ovlivňovat vlastní situaci, vyrovnávat se s problémy a společně hledat řešení, učit se komunikačním dovednostem a to především empatii, empatickými reakcemi. Prvořadým záměrem je, aby dítě získalo osobní samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dítě <u>soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</u> 2. dítě <u>získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</u> 3. dítě <u>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</u> 4. dítě <u>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</u>

5. dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
6. dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
7. dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů:

1. dítě si všimá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
2. dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
3. dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
4. dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
5. dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

6. dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
7. dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
8. dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence:

1. dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
2. dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
3. dítě v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
4. dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
5. dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
6. dítě využívá informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
7. dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

8. dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

sociální a personální kompetence:

1. dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
2. dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
3. dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
4. dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
5. dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
6. dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
7. dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
8. dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
9. dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit

dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence:

1. dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
2. dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
3. dítě odhaduje rizika svých nápadů, ide za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
4. dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
5. dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
6. dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
7. dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
8. dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
9. dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
10. dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

	<p>11. dítě <u>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</u></p> <p>12. dítě <u>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</u></p>
--	--

6.4.2 O přírodě v přírodě - o životě v životě

Název integrovaného bloku	O přírodě v přírodě - o životě v životě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Věnovat velkou pozornost sounáležitosti člověka s přírodou živou i neživou, posilování poznávacích schopností – zvědavost, zájem o nové, radost z objevování, osvojování si poznatků o světě, rozvoj povědomí o životním prostředí a jeho ochraně, vytvářet počátky správných vztahů a postojů k životnímu prostředí vůbec. Získávání praktických dovedností pro bezpečný a ohleduplný pobyt venku a poznávání ekosystému.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dítě <u>soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</u> 2. dítě <u>získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</u> 3. dítě <u>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</u>

4. dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
5. dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
6. dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
7. dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů:

1. dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
2. dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
3. dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
4. dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché

algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

5. dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
6. dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
7. dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
8. dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence:

1. dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
2. dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
3. dítě v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
4. dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
5. dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
6. dítě využívá informativní

7. dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

sociální a personální kompetence:

1. dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
2. dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
3. dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
4. dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
5. dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
6. dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
7. dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
8. dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence:

1. dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
2. dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
3. dítě odhaduje rizika svých nápadů, ide za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
4. dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
5. dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
6. dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
7. dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevášnivost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
8. dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
9. dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
10. dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

	<p>11. dítě <u>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</u></p> <p>12. dítě <u>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</u></p>
--	--

6.4.3 O tom, co se stalo a stát se nemuselo

Název integrovaného bloku	O tom, co se stalo a stát se nemuselo
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Minimalizovat negativní vlivy současného prostředí na zdraví dětí, stimulovat a podporovat jejich tělesnou zdatnost, pohybovou a zdravotní kulturu, posilovat imunitní systém, prevence dětských úrazů. Aby byla prevence účinná, je nutností seznámit děti s poznatky o jejich vlastním těle a jeho zdraví, je nutné, aby si osvojily důležité dovednosti k podpoře svého zdraví, bezpečí a osobní pohody včetně vytváření zdravých životních návyků a postojů.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dítě <u>soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</u> 2. dítě <u>získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</u> 3. dítě <u>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</u>

4. dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
5. dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
6. dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
7. dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů:

1. dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
2. dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
3. dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
4. dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché

algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

5. dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
6. dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
7. dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
8. dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence:

1. dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
2. dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
3. dítě v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
4. dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
5. dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
6. dítě využívá informativní

7. dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
8. dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

sociální a personální kompetence:

1. dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
2. dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
3. dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
4. dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
5. dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
6. dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
7. dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
8. dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

9. dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence:

1. dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
2. dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
3. dítě odhaduje rizika svých nápadů, ide za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
4. dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
5. dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
6. dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
7. dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
8. dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
9. dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

	<p>10. dítě si <u>uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</u></p> <p>11. dítě <u>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</u></p> <p>12. dítě <u>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</u></p>
--	--

6.4.4 Život na planetě Zemi

Název integrovaného bloku	Život na planetě Zemi
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Poznávat a vytvářet si pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije. Poznávat kulturní, přírodní i technické prostředí, vytvářet povědomí o jejich vývoji a proměnách, vnímat existenci různých národů, kultur a tradic. Budeme poznávat, že naše země je velmi bohatá na přírodní krásy /lesy, hory, řeky, louky, rybníky atd./, které nás potěší svou krásou, rozmanitostí a především svými obyvateli, ale má také spoustu historických památek a kulturních míst, které přímo či nepřímo na našich toulkách navštívíme, chceme dětem nabídnout nové poznatky a posilovat jejich prožitky, vést je k povědomí, že kultura je samozřejmou součástí každého jedince. Získávat poznatky o materiálech našeho prostředí, o třídění odpadu a význam využití tříděného odpadu pro společnost i pro Zemi. Vést k šetrnému chování k životnímu prostředí.</p>
	kompetence k učení:

<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. dítě <u>soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislosti, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</u> 2. dítě <u>získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</u> 3. dítě <u>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</u> 4. dítě <u>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</u> 5. dítě se <u>učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</u> 6. dítě <u>odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</u> 7. dítě se učí s chutí, <u>pokud se mu dostává uznání a ocenění</u>
	<p>kompetence k řešení problémů:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dítě si <u>všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</u> 2. dítě <u>řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého</u> 3. dítě řeší <u>problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu,</u>

	<p><u>zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</u></p> <p>4. dítě užívá <u>při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</u></p> <p>5. dítě si <u>zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</u></p> <p>6. dítě <u>rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</u></p> <p>7. dítě <u>chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</u></p> <p>8. dítě se <u>nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</u></p>
	<p>komunikativní kompetence:</p> <p>1. dítě <u>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</u></p> <p>2. dítě se <u>dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</u></p> <p>3. dítě <u>v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</u></p>

4. dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
5. dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
6. dítě využívá informativní
7. dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
8. dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

sociální a personální kompetence:

1. dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
2. dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
3. dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
4. dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
5. dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
6. dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

7. dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
8. dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
9. dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence:

1. dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
2. dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
3. dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
4. dítě chápe, že se může o to, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
5. dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
6. dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
7. dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
8. dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a

	<p><u>normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</u></p> <p>9. dítě <u>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</u></p> <p>10. dítě si <u>uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</u></p> <p>11. dítě <u>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</u></p> <p>12. dítě <u>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</u></p>
--	---

7 Dílčí projekty a programy

- „ **Přírodníček**“ - zaměřené na vnímání přírody všemi smysly, pozorováním a praktickými činnostmi (pěstivelské práce, vytváření herbářů sázení stromků apod.)
- **Návštěva solné jeskyně** – program vede k uvolnění, podporuje očistu dýchacích cest, ovlivňuje poruchy dýchacích orgánů a sníženou obranyschopnost
- **Jízdy na koni** – dítě se učí ovládat své tělo, podporuje držení těla – rovnováhu a pohybovou koordinaci rovnováhu, pochopit potřeby koně, relaxace
- **Bruslící školička** - seznámení s ledovou plochou, kde se děti hravou formou učí základy bruslení (dle nabídky Sportovního klubu Karviná)
- **Hrátky s míčem** - děti se učí ovládat své tělo, zvyšují fyzickou kondici a celkovou koordinaci těla, zvyšují postřeh při manipulaci s míčem dle nabídky HCB ve spolupráci RHC Karviná)
- **Plavecký organizovaný výcvik dětí** - děti se seznamují s vodou, vytvářejí si kladný vztah k vodě, učí se dýchání do vody a základům plaveckých stylů, dochází k otužování dětského organismu (dle nabídky STARS)
- **Škola v přírodě** - 5-ti denní pobyt dětí v horských oblastech Beskyd nebo Jeseníků s maximálním využitím činností v přírodě na zdravém vzduchu.
- **Výjezdové lyžařské kurzy pro děti MŠ** - pod vedením instruktorů ve Ski areálu Kempaland Bukovec, seznámení dětí se základy lyžařské techniky, pobyt na zdravém vzduchu v zimním období, nácvik vytrvalosti a celkové koordinace těla a odvahy (dle nabídky MMK)
- **Exkurze na přírodovědné stanici** – děti poznávají svět zvířat, péči o ně, jejich potřeby
- **My za kulturou – kultura za námi** – divadelní představení ve školce (5x v roce), Loutkové divadlo v Ostravě (1-2 x ročně)
- **Projekt podporující environmentální výchovu a osvětu za hranicemi MŠ:**

„Ekohrátky neboli stezkou Malého Přírodníčka“

cílem zapojit co největší počet dětí předškolního věku z MŠ města Karviná, k poznání přírody, k rozvoji ekologického způsobu myšlení a jednání dětí

- zavedeme děti do přírody, kde budou plnit úkoly skřítky Přírodníčka (deset stanovišť, nabídnuté činnosti vyžadují koncentraci, ochotu spolupracovat, spolurozhodovat, vnímání všemi smysly, tvořivé činnosti z přírodnin)
- k zajištění jednotlivých stanovišť využijeme spolupráce starších žáků naší ZŠ

8 Systém evaluace

8.1 Oblasti autoevaluace

- zda bylo vhodné téma
- zda byly zvolené vhodné činnosti (vzdělávací nabídka)
- zda zvolené cíle odpovídaly možnostem dětí (věk, stupeň vývoje)
- zda byly použity vhodné vzdělávací prostředky
- zda děti zvládly sledovaný záměr
- zda je zapotřebí téma prodloužit, zkrátit, upravit
- zda byl cíl splněn problémovými dětmi
- co zařadíme do individuální práce, ke kterým činnostem je třeba navrátit

8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimo výukové aktivity (ankety pro rodiče),

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,

obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,

obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,

podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

podmínky ke vzdělávání ekonomické,

podmínky ke vzdělávání materiální,

podmínky ke vzdělávání personální

8.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje:

analýza školní dokumentace,

anketa pro rodiče,

anketa pro učitele,

vzájemné hospitace pedagogů

8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.